

№ 29/1960.

Å l a n d s l a n d s k a p s s t y r e l -
s e s framställning till Ålands landsting med
förslag till inkomst- och utgiftsstat för land-
skapets enskilda medel under år 1961.

Tack vare de ökade inkomsterna från landskapets jordegendomar och sparsamheten med de enskilda medlen under tidigare år har Landstinget under de senaste åren haft möjlighet att relativt frikostigt budgetera anslag ur dessa medel. De beviljade anslagen ha emellertid till en betydande del avsett investeringar eller reserveringar för framtida behov, varför någon kapitalförtäring sålunda icke skett. De ökade kapitalutgifterna och reserveringarna ha medfört, att bokslutsbehållningen, som år 1954 översteg 10.000.000 mark, vid utgången av år 1959 hade reducerats till en brist på 734.000 mark. Under samma tid hade dock kassamedlen uppgått med ca 1,3 miljoner mark från 12,2 till 13,5 miljoner mark och de utestående understödslånen från enskilda medel vuxit från 150.000 till 7.074.500 mark.

Såsom för ett år sedan kunde förutses, har år 1960 medfört en radikal förändring i den relativt goda ställning, som hittills kunnat redovisas för landskapets enskilda medel. Vid den ordinarie utjämnningen för år 1958 ställdes utom kolumn ett belopp om 5.452.457 mark, som måste bestridas med enskilda medel. Härigenom förbrukades förutom årets anslag även allt vad som under tidigare år reserverats för detta ändamål. Därtill belastas budgeten innevarande år för första gången med räntor för de finansieringslån, som upptagits för byggande av elevinternatet vid Ålands folkhögskola. Kassaställningen har dessutom i år försämrats avsevärt därigenom, att landskapsstyrelsen i enlighet med 1960 års budgetmotivering använt större delen av de för jordinlösen reserverade medlen till finansiering av elevinternatsbygget i stället för att upplåna motsvarande belopp i bank. Till följd härav beräknas bokslutet för år 1960 uppvisa en brist på omkring 7,5 miljoner mark.

Utgångsläget vid uppgörandet av budgeten för år 1961 är sålunda föga gynnsamt. I stället för den beräknade behållning från tidigare år, som hittills alltid kunnat upptagas på inkomstsidan, måste den nämnda bristen 7,5 milj. mark observeras bland utgifterna. Den beräknade bristen uppväges dock ganska precis av de för jordinlösen reserverade anslagen och skulle i själva verket kunna elimineras genom indragning av sagda anslag. Landskapsstyrelsen anser det likväl önskvärt, att medel för utövande av lösningsrätt vid fastighetsöverlåtelse fortsättningsvis stå till förfogande, och föreslås därför, att den ifrågavarande bristen

balanseras i 1961 års budget med ett finansieringslån. Lånet skulle emellertid upptagas endast ifall medel verkligen måste tagas i anspråk för jordinlösen.

En kännbar belastning för 1961 års budget utgör utgifterna för de lån på 25.000.000 mark, som tidigare upptagits för finansiering av folkhögskolans internatbygge. Räntorna beräknas stiga till ca 2.000.000 mark och amorteringen uppgår till 1.000.000 mark. Landskapsstyrelsen utgår ifrån att dessa utgifter, liksom övriga normala utgifter i allmänhet, böra finansieras med egentliga inkomster och icke med lån. I annat fall blir ju följden en ökad skuldsättning, som inom kort måste leda till uppbärande av landskapsskatt. För att undvika detta alternativ är det nödigt att under de närmaste åren iakttaga största återhållsamhet beträffande utgifterna från enskilda medel. Landskapsstyrelsen har därför sett sig tvungen att föreslå radikala nedskärningar av flera större anslag. Den upplåning som trots nedskärningarna sannolikt blir nödvändig utöver det nominella lånet på 7,5 miljoner mark, motsvaras i huvudsak av de föreslagna investeringsutgifterna.

På grund av att nya finansieringsutgifter tillkommit har landskapsstyrelsen ansett det motiverat att sammanföra dem i ett nytt VII kapitel, tillsammans med tvenne moment från IV kapitlet.

En jämförelse mellan budgeten för år 1960 och det nu avgivna förslaget utvisar följande:

	Budget för år 1960	Budgetförslag för år 1961.
<u>Inkomster:</u>	39.758.275	31.892.744
<u>Utgifter:</u>		
I. Landskapets skogshushållning	8.560.875	6.522.775
II. Undervisnings- och bildningsväsendet	8.914.400	9.689.200
III. Hälso- och sjukvårdsväsendet	1.140.000	1.040.000
IV. Särskilda anslag	5.220.000	1.318.769
V. Investeringsutgifter	15.623.000	1.322.000
VI. Understödslån	2.300.000	.500.000
VII. Finansieringsutgifter		11.500.000

Budgetförslaget utvisar således minskning med 7.865.531 mark, närmast beroende på att det nya elevinternatet vid Ålands folkhögskola har kunnat färdigställas under innevarande år.

I övrigt hänvisas till detaljmotiveringen, vari gives närmare redo-

görelser för kalkylerna till förslaget jämfört med budgeten för det nu löpande året.

Förslagsanslagen förkortas i detaljmotiveringen, som följer efter sifferbudgeten, med (f) och reservationsanslagen med (r) och tidigare moment, som föreslås utgå, står inom parentes.

Hänvisande till vad ovan framhållits får landskapsstyrelsen vörd-
samt föreslå

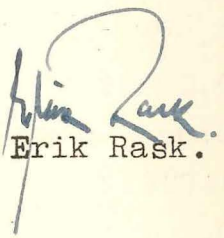
att Landstinget måtte antaga följande förslag
till inkomst- och utgiftsstat för landskapets
enskilda medel under år 1961; samt

bemyndiga landskapsstyrelsen att för budgetens
förverkligande upptaga erforderliga lån.

Mariehamn, den 24 november 1960.

På landskapsstyrelsens vägnar:

Lantråd Hugo Johansson.

Landskapskamrer Erik Rask.

INKOMSTER.

1. Beräknad behållning från år 1960	-
2. Försäljning av virke från landskapets skogar	8.000.000
3. Husbehovsvirke från landskapets jordbrukslägenheter	250.000
4. Arrendeavgifter från landskapets boställen och fiskerier	4.000.000
5. Ränteinkomster	200.000
6. Avkortningar på beviljade understödslån ur enskilda medel	700.000
7. Skogvaktarens vederlag för hyres- och övriga naturaförmåner	101.880
8. Avgifter för jaktkort	600.000
9. Inkomster vid Ålands folkhögskola	680.000
10. Arrendatorer ådömd ersättning för husröta eller vanhävd	1.000
11. Bidrag av ordinarie medel för Ålands folkhögskola	6.000.000
12. Försäljning av vissa fastigheter och byggnader	520.000
13. Försäljning av sjukhusbyggnaderna i Godby	2.000.000
14. Diverse inkomster	50.000
15. Finansieringslån	8.787.864
16. Indragning av utgiftsrester	1.000
17. Indragning av reserverade anslag	1.000

Summa inkomster mk 31.892.744

UTGIFTER.I. Landskapets skogshushållning.

1. Avlöningar:	
1 skogvaktare-arbetsledare, grundlön (21 lkl)	589.200
ålderstillägg	160.200
lönejustering (förslagsanslag)	20.000
	769.400
2. Folkpensions- och barnbidragspremier för skogvaktaren-arbetsledaren (förslagsanslag)	35.000
3. Resor och dagtraktamenten (förslagsanslag)	375.000
4. Expensmedel	30.000
5. Avverknings- och transportkostnader (förslagsanslag) ..	4.000.000
6. Skogsvårdsarbeten av olika slag (reservationsanslag) ..	700.000
7. Premier för skogsförsäkringar	60.000
8. Premier för brandförsäkring av skogvaktarbostaden	3.375

9. Underhåll och reparation av skogvaktarbostaden (förslagsanslag)	20.000
10. Bränsle till skogvaktarbostaden (förslagsanslag) ..	30.000
11. Skatter för landskapets skogar (förslagsanslag) ...	450.000
12. Till landskapsstyrelsens disposition för landskapets skogshushållning	50.000

Summa I kap. 6.522.775

II. Undervisnings- och bildningsväsendet.

A. Ålands folkhögskola.

1. Avlöningar:

1 föreståndare, grundlön (29 lkl)	862.500	
1 andra lärare, grundlön (24 lkl)	679.200	
1 lärare i huslig ekonomi, grundlön (21 lkl)	589.200	
1 handarbetslärarinna, grundlön (20 lkl)	564.600	
1 slöjdlärare och vaktmästare, årsarvode (20 lkl)	564.600	
arvode åt vaktmästaren för eldning av centralvärmepanna	63.000	
ålderstilllägg (förslagsanslag)	660.900	
lönejustering (förslagsanslag)	200.000	
1 kristendoms- och språklärare (192 t.)	134.400	
1 sånglärare (48 t.)	31.200	
1 båtbyggare (40 t.)	40.000	
tillfälliga föredragare och kurser undervisningsarvoden (studielinjen) (192 t.)	40.000	
	105.600	
2 hembiträden, 7 $\frac{1}{2}$ mån.	450.000	
extra köksbiträde 6 mån.	120.000	5.105.200
2. Städning		80.000
3. Folkpensions- och barnbidragspremier (förslagsanslag)		225.000
4. Värme, lyse och vatten (förslagsanslag)		1.700.000
5. Undervisningsmateriel och bibliotek		215.000
6. Expensmedel		230.000
7. För allmän hälsovård (förslagsanslag)		20.000
8. Direktionens resor och dagtraktamenten (förslagsanslag)		50.000

9. Underhåll av byggnaderna	400.000
10. Understöd för mindre bemedlade elever (förslagsanslag)	300.000
11. Till direktionens disposition för skolan	40.000

A. Ålands folkhögskola Summa 8.365.200

B. Understöd åt särskilda sammanslutningar.

12. Ålands Sång- och Musikförbund	30.000
13. Ålands Ungdomsförbund	125.000
14. Ålands Marthadistriktsförbund	75.000
15. Ålands Hemslöjdsförening	35.000
16. Ålands Folkminnesförbund	30.000
17. Ålands Vänner	20.000
18. Ålands Biblioteks-förening	50.000
19. Åländska Studentgillet	20.000
20. Ålands Skeppsbibliotek	30.000
21. Ålands Nykterhetsförbund	25.000

B. Understöd åt särskilda sammanslutningar

Summa 440.000

C. Studieunderstöd.

22. Understöd åt mindre bemedlade elever från landsbygden vid Ålands lyceum	300.000
23. Stipendier åt elever vid Ålands folkhögskola	15.000
24. Stipendier åt elever vid Ålands lantmannaskola	20.000
25. Stipendier åt elever vid Ålands kvinnliga hemslöjds- skola	11.000
26. Stipendier åt elever vid Ålands ambulerande lant- hushållsskola	11.000
27. Stipendier åt elever vid Ålands kock- och stuertskola	11.000

C. Studieunderstöd Summa 368.000

D. Särskilda bildningsanordningar.

28. Ålands centralbibliotek	361.000
29. Bidrag för museiverksamheten	30.000
30. Till Mariehamns arbetarinstitut för exkursioner	40.000
31. Bidrag till Ålands Marthadistriktsförbund för hem- slöjdens främjande	15.000
32. Bidrag till Ålands folkminnesförbund för utbyggnad av gammelgårdsanläggningen i Kastelholm	50.000
33. Bidrag till Ålands Fackliga Platsorganisation för kulturella kurser och föreläsningar	20.000

D. Särskilda bildningsanordningar Summa 516.000

Summa II kap. 9.689.200

III. Hälso- och sjukvården.

1. Föreningen Folkhälsan på Åland för dess allmänna verksamhet	75.000
2. Finlands Sjöräddningssällskap för upprätthållande av livräddningsstationer på Åland	25.000
3. Bidrag för sjuktransporter i skärgården	50.000
4. Bidrag för sjuktransporter till Åbo barnsjukhus	50.000
5. Ålands Marthadistriktförbund för anordnande av semester åt mindre bemedlade husmödrar i barnrika familjer	40.000
6. Föreningen Folkhälsan på Åland för tandvård i den åländska skärgården	150.000
7. Mariehamns Frivilliga Brandkår för underhåll av ambulansbil	50.000
8. Bidrag åt kommunerna för erlagda konvalescentpenningar (förslagsanslag)	600.000

Summa III kap. 1.040.000

IV. Särskilda anslag.

1. Bidrag för telefonanläggningar i avlägsna trakter	100.000
2. Husbehovsvirke för landskapets jordbrukslägenheter (förslagsanslag)	250.000
3. För jaktvårdens främjande (reservations-förslagsanslag)	787.769
4. Till landstingspresidiets disposition	60.000
5. För rättshjälp åt inom landskapet bosatta mindre bemedlade personer med åländsk hembygdsrätt	60.000
6. Barnbidrags- och folkpensionspremier	10.000
7. För syner och ekonomiska besiktningar å landskapets egendomar	1.000
8. Till landskapsstyrelsens disposition	50.000

Summa IV kap. 1.318.769

V. Investeringsutgifter.A. Undervisnings- och bildningsväsendet.

1. Anskaffande av inventarier för Ålands folkhögskola	920.000
2. Planering av skolgården och trädgården vid Ålands folkhögskola	100.000

A. Undervisnings- och bildningsväsendet

Summa 1.020.000

B. Övriga investeringsutgifter.

3. Arrendatorer tilldömd ersättning för utförda förbätt-	
--	--

ringar av landskapets boställen (förslagsanslag) ...	1.0
4. Investeringar i egendomarna (förslagsanslag)	1.0
5. Iståndsättning av virkestransportvägar (reservations-
anslag)	300.0

B. Övriga investeringsutgifter Summa 302.000

Summa V kap. 1.322.000

VI. Understödslån.

1. Lån åt högskolestuderande	500.0

Summa VI kap. 500.000

VII. Finansieringsutgifter.

1. Beräknad brist från år 1960	7.500.0
2. För utgifter i samband med den skattefinansiella
utjämnningen (reservations-förslagsanslag)	1.000.0
3. Ränteutgifter för av landskapet upptagna finansie-
ringslån (förslagsanslag)	2.000.0
4. Avkortning på av landskapet upptagna finansierings-
lån (förslagsanslag)	1.000.0

Summa VII kap. 11.500.000

Summa utgifter mk 31.892.7

=====

Detaljmotivering.Inkomster.1. Beräknad behållning från år 1960.

Såsom av den allmänna motiveringen framgått beräknas bokslutet för år 1960 komma att uppvisa en brist på inemot 7,5 miljoner mark. Av budget- och bokföringstekniska skäl bör momentet likväl kvarstå.

5. Ränteinkomster.

Minskning 100.000 mark. Emedan landskapets banktillgodohavanden till största delen förbrukats i samband med finansieringen av elevinternatbygget vid Ålands folkhögskola, innebär detta en väsentlig minskning av ränteinkomsterna.

7. Skovaktens vederlag för hyres- och övriga naturaförmåner.

Ökning 21.880 mark. Vederlaget för skogvaktens naturaförmåner utgår i detta nu enligt 8.490 mark per månad eller sålunda 101.880 per år.

8. Avgifter för jaktkort.

Ökning 200.000 mark. Under innevarande år har intill den 31 oktober under momentet influtit 695.685 mark. Med beaktande härav kan inkomsten för nästa år beräknas uppgå till inemot 600.000 mark.

9. Inkomster vid Ålands folkhögskola.

Ökning 230.000 mark. Med beaktande närmast av hyresvederlagen för de nya tjänstebostäderna vid Ålands folkhögskola torde inkomsterna under momentet kunna beräknas stiga till inemot 680.000 mark.

12. Försäljning av vissa fastigheter och byggnader.

Momentet nytt. Landskapsstyrelsen har till Landstinget ingått med förslag om försäljning av vissa outbrutna områden och byggnader. De numera aktuella försäljningarna utgöras av en villatomt och färjbostaden i Öra. Dessa försäljningar beräknas inbringa 512.000 mark. Genom utmönstring av obehövlige byggnader vid landskapets gårdar kan eventuellt ytterligare smärre belopp inflyta.

13. Försäljning av sjukhusbyggnaderna i Godby.

Momentet oförändrat. I budgeten för år 1959 och 1960 har förutsatts försäljning av sjukhusbyggnaderna i Godby. Ifrågavarande byggnader torde förbliva osålda innevarande år. I förhoppningen att byggnaderna skola finna köpare under nästa år har såsom inkomst av försäljningen i föreliggande budgetförslag ånyo upptagits 2 miljoner mark.

15. Finansieringslån.

Minskning 4.518.136 mark. Av anslaget är 7,5 miljoner mark avsedda för täckande av den brist bokslutet för innevarande år beräknas utvisa. Återstoden av lånebeloppet är beräknat för budgetförslagets

balansering. Såsom i allmänna motiveringen redan framhållits skulle lån för utjämnande av bristen för innevarande år verkligen upptagas endast i den utsträckning medel skulle erfordras för jordinlösen. Även i övrigt kommer landskapsstyrelsen i möjligaste mån att försöka undvika låntagning genom rationell och sparsam hushållning.

16. Indragning av utgiftsrester.

Momentet nytt. För ernående av tydligare bokföring och med beaktande av ett eventuellt framtida behov föreslås att momentet införes och under detsamma upptages ett nominellt anslag om 1.000 mark. Denna åtgärd står i konformitet med det i den ordinarie budgeten tillämpade budgeteringssystemet.

17. Indragning av reserverade anslag.

Momentet nytt. Motivering som under föregående moment.

Utgifter.

I. Landskapets skogshushållning.

I:1. Avlöningar.

Ökning 21.900 mark. Beträffande motiveringen hänvisas till motiveringen under I Ht. I:4 i förslaget till inkomst- och utgiftsstat för ordinarie medel för år 1961.

I:6. Skogsvårdsarbeten av olika slag (r).

Ökning 100.000 mark. Förhöjningen föreslås närmast för de nödvändigaste kulturåtgärderna i den nya hushållningsplanen. Därtill har det nuvarande anslaget otillräcklighet medfört att framförallt torrlägningsarbetena blivit lidande. Innevarande år har under momentet intill den 15 oktober åtgått 581.927 mark.

(I:7.) Skogsprodukter för allmännyttiga ändamål.

Momentet och under detsamma upptagna anslaget föreslås utgå. Under innevarande år har momentet intill den 15 november alls icke belastats. Medel för ifrågavarande ändamål har i allmänhet reserverats endast då behovet på förhand kunnat utrönas.

Ordningsnumren för följande moment har ändrats.

I:9. Underhåll och reparation av skogsvaktarbostaden (f).

Minskning 10.000 mark. Det tidigare anslaget synes vara för högt. Under innevarande år har t.o.m. den 15 oktober under momentet åtgått endast ca 13.000 mark. Anslaget är avsett för normalt underhåll av skogsvaktens bostad.

(I:12.) För uppgörande av ny skogshushållningsplan. Sedan den nya skogshushållningsplanen för landskapets skogar på fasta Åland numera färdigställt föreslås momentet och det under detsamma upptagna anslaget

utgå. Nödiga medel för uppgörande av dylik plan även för landskapet tillhöriga Norrgårds lägenhet i Nätö by torde kunna anvisas ur ordinarie medel.

Ordningsnumret för följande moment har ändrats.

II. Undervisnings- och bildningsväsendet.

A. Ålands Folkhögskola.

II:1. Avlöningar.

Ökning 503.800 mark. Motivering som under I:1. Skolstyrelsen har i skrivelse av den 22 januari 1960 med hänvisning till 14 § förordningen den 24 november 1950 angående tillämpning av lagen om statsunderstöd åt folkhögskolorna ändrat sina anvisningar i skrivelsen den 18 maj 1956 beträffande grunderna för lärarnas avlöning sålunda, att den övre gränsen för de fastställda avlöningsklasserna för lärarna i huslig ekonomi, handarbets- och slöjdlärarna, musiklärarna samt lärarna i trädgårdsskötsel höjts med två löneklasser. På grund härav har landskapsstyrelsen funnit det skäligt att föreslå, att lärarinnans i huslig ekonomi, som samtidigt fungerar såsom husmor och biträdande föreståndare, samt handarbetslärarinnans och slöjdlärare-vaktmästarens avlöning skulle höjas med en löneklass eller sålunda, att lärarinnans i huslig ekonomi avlöning skulle utgå enligt 21 samt handarbetslärarinnans och slöjdlärare-vaktmästarens avlöning enligt 20 löneklassen. Beträffande särskilt lärarinnan i huslig ekonomi skulle även tillkomsten av det nya skolköket motivera en lönejustering. Vaktmästaren föreslås därtill erhålla ett särskilt arvode för eldning av centralvärmepannan i det nya elevinternatet under en tid av 7 månader enligt 9.000 mark per månad eller sammanlagt 63.000 mark. På grund av inträffade lönestegringar under åren 1959 och 1960 föreslås likaså att arvoden för undervisning i studieämnen höjas med 50 mark per timme sålunda, att kristendoms- och språklärarnas arvoden skulle utgå enligt 700 mark, sånglärarens med 650 mark och särskilda undervisningsarvoden på studielinjen enligt 550 mark per timme. De två hembiträdenas avlöning har hittills utgått enligt 8 löneklassen, utgörande för närvarande 28.600 mark i månaden. Emedan kosthållssköket numera helt måste ombetros avlönad arbetskraft föreslås att hembiträdenas avlöning höjas till 30.000 mark i månaden, ävensom att ett extra köksbiträde anställs för en tid av 6 månader.

Arvodet för en elktrotekniker har bortfallit. I stället har undermomentet "Tillfälliga föredragare" ombildats till ett nytt Undermoment benämnt "Tillfälliga föredragare och kurser". Under det samma har upptagits 40.000 mark för anordnande av kurser i elektro-

teknik, första hjälp, vägtrafik och motorlära m.m.

II:2. Städning.

Momentet nytt. För städning av det nya elevinternatet föreslås 80.000 mark. Städningsarbetet ombesörjes av en timavlönad städerska mot ett arvode av 100 mark per timme.

Ordningsnumren för följande moment har ändrats.

II:3. Folkpensions- och barnbidragspremier (f).

Ökning 25.000 mark. Förhöjningen förorsakas av inträffade och föreslagna lönejusteringar.

II:4. Värme, lyse och vatten (f).

Ökning 600.000 mark. Föreslås på grund av beräknad ökad konsumtion, närmast beroende av tillkomsten av den nya elevinternatbyggnaden.

II:5. Undervisningsmaterial och bibliotek. Momentets rubrik ändrad.

Ökning 35.000 mark. Föreslås för inköp av tvenne hyvelbänkar på grund av ökat antal manliga elever, en bormaskin jämte annat slöjdmaterial till en beräknad kostnad av 60.000 mark. Ytterligare erforderliga undervisningsmaterial utgöres av en el-symaskin för den kvinnliga handarbetsundervisningen, kartor, filmer, planscher, diverse gymnastikmaterial m.m. till en kostnad av inemot 125.000 mark. Till biblioteket skulle dessutom anskaffas uppslagsverk och litteratur för ca 40.000 mark.

II:6. Expensmedel.

Ökning 10.000 mark. Föreslås på grund av ökade tryckningskostnader och diverse utgifter i samband med det nya elevinternatet.

II:8. Direktionens resor och dagtraktamenten (f).

Minskning 10.000 mark. Det tidigare anslaget synes vara för högt. Under innevarande år har under momentet intill den 1 oktober åtgått endast ca 14.000 mark.

(II:9). Planering av skolgården och trädgården.

Emedan ifrågavarande planeringsarbete innefattar grundförbättring föreslås, att momentet överföres till kapitel V (Investeringsutgifter).

Ordningsnumren för följande moment har ändrats.

II:9. Underhåll av byggnaderna.

Ökning 100.000 mark. På grund av att en del gamla byggnader är i behov av en grundligare reparation föreslås anslaget höjt.

II:11. Till direktionens disposition för skolan.

Ökning 10.000 mark. Sedan gammalt har skolans direktion helt fått förfoga över de dividender skolans värdepapper avkastar. Denna dividendinkomst beräknas uppgå till 40.000 mark.

II:22. Understöd åt mindre bemedlade elever från landsbygden vid Ålands lyceum.

Minskning 400.000 mark. I budgeten för åren 1952-1956 upptogs anslag för stipendier för ifrågavarande elever. Anslagets storlek var under sagda tidsperiod 30-50.000 mark. Från och med år 1957 upptogs medel för understöd i stället för stipendier och samtidigt höjdes anslaget till 250.000 mark. Därefter har anslaget höjts undan för undan. Sålunda utgjordes ifrågavarande medel år 1958 av 400.000 mark, 1959 av 600.000 mark och 1960 slutligen av 700.000 mark. Understödet har sedan lärarkollegiets och föräldrarådets yttrande inhämtats fördelats av landskapsstyrelsen efter fri behovsprövning med beaktande av sökandenas ekonomiska och sociala förhållanden etc. Den nödtvungna avsikten är nu att skärpa behovsprövningen att omfatta endast de mest ömmande fallen. Förutom ifrågavarande anslag har under moment 5 Ht. XII:7 i ordinarie budgetförslaget även för nästa år upptagits 150.000 mark för sagda ändamål.

(II:28). Resestipendier.

Emedan ifrågavarande anslag varit i sin helhet outnyttjat under år 1959 och 1960 intill den 15 november föreslås momentet utgå.

Ordningsnumren för följande moment har ändrats.

D. Särskilda bildningsanordningar.II:28. Ålands centralbibliotek.

Minskning 64.000 Mark. Med beaktande av inträffade lönejusteringar under åren 1959 och 1960 samt det merarbete bibliotekets tillväxt förorsakar föreslås att bibliotekariens avlöning höjes från 13.000 mark till 16.000 mark per månad. Däremot skulle de övriga utgifterna nedbringas från 269.000 mark till 169.000 mark eller således med 100.000 mark. Med beaktande av den påfrestning landskapets enskilda medel för närvarande utstår skulle den nödtvungna inbesparingen närmast drabba bokinköps- och nyanskaffningsposterna, varför utgifterna härför torde begränsas till det allra nödvändigaste.

Från biblioteksstyrelsens sida har med hänvisning till det ovan nämnda merarbetet föreslagits att bibliotekarions avlöning skulle höjas med 7.000 mark per månad eller sålunda till 20.000 mark. Upptagande bl.a. denna förhöjning av bibliotekariens avlöning balanserar biblioteksstyrelsens budgetförslag för centralbiblioteket på 585.234 mark. Landskapsstyrelsen har dock på ovan nämnd grund och i avvaktan på en särskild lagstiftning angående centralbibliotek, varom ett lagförslag för närvarande är under behandling i riksdagen, tillsvidare icke ansett sig kunna föreslå ytterligare medel för ifrågavarande ändamål.

-14 -

III. Hälso- och sjukvården.III:8. Bidrag åt kommunerna för erlagda konvalescentpenningar (f).

Minskning 100.000 mark. Det tidigare anslaget synes väl kunna sänkas. Under innevarande år har intill den 15 november under momentet åtgått endast 443.250 mark närmast beroende på att tbc-konvalescenternas antal efter hand nedgått.

IV. Särskilda anslag.IV:1. Bidrag för telefonanläggningar i avlägsna trakter.

Minskning 100.000 mark. Det största behovet har redan blivit täckt av statsmedel. Sålunda åtgick enligt bokslutet för år 1959 under momentet endast 25.000 mark. Under innevarande år har intill den 15 november inga bidragsökningar inlämnats.

(IV:2). Bidrag för elektrifiering i avlägsna trakter.

Under år 1959 har för ifrågavarande ändamål icke beviljats några bidrag. Ej heller har momentet under innevarande år intill den 15 november påförts utgifter. På grund härav och då bidrag vid behov kan utgivas ur ordinarie medel föreslås momentet utgå.

Ordningsnumren för följande moment har ändrats.

(IV:2). För utgifter i samband med den skattefinansiella utjämningen (r-f).

Momentet föreslås överfört till det nya kapitlet VII (Finansieringsutgifter).

Ordningsnumren för följande moment har ändrats.

IV:3. För jaktvårdens främjande (r-f).

Ökning 387.769 mark. På inkomstsidan har en ökning om 200.000 mark observerats under moment 8 (Avgifter för jaktkort). Då enligt landskapslagen den 21 oktober 1938 om jaktkort i landskapet Åland de influtna jaktkortsavgifterna i sin helhet skall användas till främjande av jaktvården inom landskapet har såsom utgift ytterligare observerats ett belopp om 187.769 mark motsvarande nettobehållningen av jaktkortsavgifterna för år 1959, vilken på grund av att momentets dåvarande natur av vanligt anslag icke kunde såsom besparing reserveras för år 1960.

(IV:4). Ränteutgifter för av landskapet upptagna finansieringslån (f).

Momentet föreslås överfört till det nya kapitlet VII (Finansieringsutgifter).

Ordningsnumren för följande moment har ändrats.

IV:6. Barnbidrags- och folkpensionspremier.

Momentet nytt. Inom landskapet boende mindre bemedlade personer med åländsk hembygdsrätt meddelas kostnadsfri rättshjälp. Denna rättshjälp ombesörjes av landskapets tjänstemän med juridisk examen

mot visst arvode. För erläggande av barnbidrags- och folkpensions-premier närmast i samband med ifrågavarande rättshjälpsverksamhet föreslås ett anslag om 10.000 mark.

- IV:7. För syner och ekonomiska besiktningar å landskapets egendomar (f).
Momentet nytt. Med beaktande av de vart femte år återkommande ekonomiska besiktningarna och eventuella av- och tillträdessyner föreslås ett nominellt anslag om 1.000 mark.

Ordningsnumret för följande moment har ändrats.

V. Investeringsutgifter.

A. Undervisnings- och bildningsväsendet.

- V:1. Anskaffande av inventarier för Ålands folkhögskola.
Minskning 780.000 mark. Anslaget 920.000 mark är avsett att användas till anskaffande av nödiga möbler och övriga inventarier till ett lärarrum, ett nyinrett klassrum för studielinjen, det nya skolköket och tvenne elevkök samt en korridor till en beräknad kostnad av 590.000 mark. Därtill kommer vissa kompletteringar och nyanskaffningar till det nya elevinternatet uppgående till 180.000 mark samt anskaffande av en telefon med anslutning till elevinternatsbyggnaden jämte myntapparat till en kostnad av inemot 100.000 mark. För oförutsedda behov skulle ytterligare reserveras 50.000 mark.
- V:2. Planering av skolgården och trädgården vid Ålands folkhögskola.
Ökning 25.000 mark. Föreslås för planering av gårdsplanen sedan det nya internatbygget numera färdigställt. Från skolans sida har ytterligare anhållits om medel för installation av värmeledning och varmvatten i det nuvarande skolhuset till en kostnad av ca 1.300.000 mark.

Denna investeringsutgift måste dock ses mot bakgrunden av det planerade nya skolhusbygget. På grund härav har landskapsstyrelsen icke ansett sig kunna taga slutlig ställning till frågan, innan möjligheterna att erhålla statslån för byggnadsprojektets förverkligande hunnit utrönas. Skulle det sedan icke visa sig möjligt att förverkliga byggnadsplanerna inom rimlig tid, kunde frågan eventuellt prövas i tilläggsbudget.

B. Övriga investeringsutgifter.

- V:5. Istandsättning av virkestransportvägar (r).
Anslaget oförändrat. Emedan det i budgeten för innevarande år upptagna anslaget om 300.000 mark icke torde kunna utnyttjas under året, föreslås att ett lika stort belopp observeras även för nästa år även-som att momentet ombildas till reservationsanslag.

VI. Understödslån.

(VI:1.) Lån åt ungdomsföreningarna för reparation och ombyggnad av föreningshusen.

I budgeten för innevarande år har anslaget upptagits till 1 miljon mark eller 500.000 mark lägre än för år 1959. Detta anslag har under innevarande år intill den 15 november alls icke utnyttjats varför momentet nu föreslås utgå.

Ordningsnumren för följande moment har ändrats.

VI:1. Lån åt högskolestuderande.

Minskning 500.000 mark. Föreslås på enahanda grunder som under moment E II:22. Därjämte skulle lånevillkoren ändras sålunda att lånen skulle löpa med depositionsränta från ingången av det kalenderår som närmast följer på det år lånet beviljats. Amorteringen skulle begynna från den tidpunkt studierna normalt hade kunnat avslutas. Dessutom skulle lånen även främdeles vara beroende av personlig borgen.

(VI:2.) Lån åt landskapsstyrelsens tjänstemän för inköp av tjänstefordon.
Emedan något speciellt behov av lånemedel för ändamålet för närvarande icke torde föreligga, föreslås momentet tillsvi vidare utgå.

VII. Finansieringsutgifter.

Kapitlet nytt. Behovet av detsamma framgår ur den allmänna motiveringen.

VII:2. För utgifter i samband med den skattefinansiella utjämningen (r).

Minskning 1.000.000 mark. Trots ett eventuellt behov av ytterligare medel för ändamålet har landskapsstyrelsen på grund av det ansträngda läget icke ansett sig kunna föreslå ett större anslag än 1 miljon mark.

VII:4. Avkastning på av landskapet upptagna finansieringslån (f).

För ändamålet föreslås ett anslag om 1.000.000 mark.